מטעמי תורת חיים

פרשת וישלח – איסור אכילת גִּיד הַנָּשֶׁה

כאשר יעקב אבינו נשאר לבדו בא "אִישׁ" אחד ונאבק עמו, שנאמר "וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר" (בראשית לב, כה). **במהלך המאבק האיש פגע בכף ירכו של יעקב אבינו ו'גיד הנשה' שלו יצא ממקומו** כפי שנאמר "וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף יְרֵכוֹ וַתֵּקַע כַּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ" (בראשית לב, כו) (ראה רש"י בראשית לב, לג). **בעקבות המעשה נאסר על עם ישראל לאכול את גיד הנשה** כפי שנאמר "עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה" (בראשית לב, לג). **'גיד הנשה' שבבהמה הוא עצב מרכזי חסר כל טעם ההולך לאורך הרגל האחורית**, ומתפצל לגיד פנימי הנשאר סמוך לעצם השוק ולגיד חיצוני העובר דרך השרירים בכיוון העור. **הגיד נמצא גם בירך ימין וגם בירך שמאל**, כאשר בכל ירך יש גיד חיצוני וגיד פנימי. **הגיד הפנימי הסמוך לעצם שעל הכף נאסר מן התורה**, ומה שאינו על הכף וכן הגיד העליון הסמוך לבשר והחֵלֶב שעליהן אסורים מדברי סופרים. **וצריך לחטט אחריהם ולהסירם**. ואיסור 'גיד הנשה' נוהג בבהמה ובחיה (ראה שו"ע חלק יורה דעה סימן סה סעיפים ה-ט).

ויש להבין, מיהו האיש שנאבק עם יעקב אבינו באותו הלילה? ומדוע בעקבות מעשיו נאסר על עם ישראל לאכול את גיד הנשה?

האיש שנאבק עם יעקב אבינו הוא הס"מ שרו של עשו הרשע

האיש שנאבק עם יעקב אבינו היה הס"מ שרו של עשו הרשע ('מדרש תנחומא' פרשת וישלח אות ח, 'בראשית רבה' עח אות ג, זוהר פרשת וישלח דף קע ע"א בגליון ד"ה ויאבק איש עמו, 'רבינו בחיי' בראשית לב, כה ד"ה ועל דרך, רש"י בראשית לב, כה, 'רקנאטי' על התורה פרשת וישלח ד"ה ויותר יעקב לבדו, 'עיר מקלט' לר' דוד לידא פרשת וישלח ד"ה שלא לאכול את גיד הנשה, 'מחשוף הלבו' לר' יעקב אבוחצירא פרשת וישלח דף יג ע"ב ד"ה ועפ"ז אפשר לפרש), **שבא להיאבק עמו בזמן הלילה שהוא עת שליטתו** ('נחלת בנימין' לר' יצחק בנימין וואלף על טעמי המצות מצוה ג' גיד הנשה ד"ה אכן כל הנ), **ובליל רביעי** (עפ"י זוהר פרשת תולדות דף קמו ע"א ד"ה תא חזי זכותיה) **שדווקא בו יש סכנה היות שביום זה נחסרה הלבנה ונפגמה בראשית הבריאה** (זוהר פרשת תולדות דף קמו ע"א ד"ה תא חזי זכותיה). **באותה העת יעקב אבינו היה נמצא לבדו** ('נחלת בנימין' מצוה ג' גיד הנשה ד"ה אכן כל הנ) **כי המלאכים שליוו אותו הלכו להפחיד את עשו הרשע** ('רבינו אפרים' מחכמי אשכנז פרשת וישלח מכתיבה אשכנזית אות כד). **לכן הס"מ חשב שהוא יכול לו** ('נחלת בנימין' מצוה ג' גיד הנשה ד"ה אכן כל הנ) **וביקש להרוג את יעקב** ('מדרש תנחומא' פרשת וישלח אות ח, זוהר פרשת תולדות דף קמו ע"א ד"ה תא חזי זכותיה).

הס"מ התלבש בגוף גשמי, כדרכם של כמה מלאכים המבצעים את שליחות ה' בעולם הזה (זוהר פרשת תולדות דף קמד ע"א ד"ה תא חזי כלא). לכן הוא נקרא בשם "**אִישׁ**" שנאמר "וַיֵּאָבֵק **אִישׁ** עִמּוֹ" (בראשית לב, כה) ('שפתי כהן' על התורה' פרשת וישלח על הפסוק 'ויאבק איש עמו'). וכן משום שעשו הרשע היה "**אִישׁ** יֹדֵעַ צַיִד" (בראשית כה, כז) וגם שרו הרוחני הוא '**איש** ציד' על שהוא צד בפיו את בני האדם, לפתותם לסור מדרך הישר ולהכשילם ('יגליא רזיא' דף טו ע"א טור א). וכאשר שרו של עשו הגיע אל יעקב הוא נאבק עמו מאבק גדול והאבק שברגליהן עלה והגיע עד כסא הכבוד ('גמי' חולין דף צא ע"א, זוהר פרשת וישלח דף קע ע"א בגליון ד"ה ויאבק איש עמו). **אז באו אברהם ויצחק לעזור ליעקב אבינו, שכאשר בא הס"מ מימין ליעקב על מנת לפגוע בו הוא ראה את אברהם עומד שם. וכאשר בא הס"מ משמאל ליעקב על מנת לפגוע בו הוא ראה את יצחק עומד שם. וכאשר בא לגופו של יעקב ראה אותו חזק מחמת שאברהם ויצחק סובבו אותו מכאן ומכאן**, ועל זה נאמר "וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ" (בראשית לב, כו) (זוהר פרשת תולדות דף קמו ע"א ד"ה ויעקב הוה תקיף).

כאשר עלה עמוד השחר, ראה יעקב אבינו כי מראהו של המלאך כמראהו של עשו הרשע, והבין שהוא הממונה על עשו הרשע (זוהר פרשת תרומה דף קסג ע"ב ד"ה פתח ואמר קח נא). **והכוונה בזה היא שפרצוף מלאך הס"מ הוא העיקר, ועשו הרשע אשר היה בארץ נברא ונוצר כאותו הפרצוף שהוא נאחז בו** ('אור החמה' זוהר פרשת וישלח קסג ע"ב ד"ה ידהא בכלי מהרמ"ק), **שהרי בכל מקום שאדם נקשר כך נראים פניו** (זוהר פרשת תרומה דף קסד ע"א ד"ה מה כתיב לבתר). והיתה למלאך הס"מ צורה של עשו הרשע בשעה שהוא שימש כ'שרו של עשו', על אף שלמעשה פניו של הס"מ הם נעלמים ('אור החמה' זוהר פרשת וישלח דף קסג ע"ב ד"ה 'אסתכל בההוא' מהרמ"ק). וזה הטעם שמיד אחר כך כאשר יעקב נפגש עם אחיו עשו הוא אמר לו "כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי פָנֶיךָ כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי" (בראשית לג, י) **כלומר שיעקב סיפר לעשו שראה כי פניו היו נראים כמו פני שר האלהים שלו, שהוא מלאך הס"מ** (זוהר פרשת תרומה דף קסד ע"א ד"ה מה כתיב לבתר, 'אור החמה' זוהר פרשת וישלח דף קסג ע"ב ד"ה דהא בכל מהרמ"ק).

כאשר הגיע עלות השחר יעקב אבינו התגבר על מלאך הס"מ

לאחר שעלה עמוד השחר תשש כוחו של הס"מ במאבק, ויעקב אבינו גבר עליו (זוהר פרשת תזריע דף מה ע"א ד"ה כיון וד"ה אמר) **וניצחו, כפי שאמר בעצמו המלאך ליעקב "כִּי שָׂרִיתָ עִם אֱלֹהִים וְעִם אֲנָשִׁים וַתּוּכָל"** (בראשית לב, כט), **כלומר שרית עימי ויכולת לי** ('מחשוף הלבו' לר' יעקב אבוחצירא פרשת וישלח דף יג ע"ב ד"ה ועפ"ז אפשר לפרש). וזה היה מחמת שהס"מ בא מצד הלילה והדין וכל עוד היה לילה יעקב לא היה יכול עליו, אך כאשר עלה אור היום (זוהר פרשת תזריע דף מה ע"א ד"ה כיון וד"ה אמר) שהוא מדת הרחמים והחסד כפי שנאמר "**חֶסֶד** אֵ-ל כָּל **הַיּוֹם**" ('תהלים נב, ג' 'צרור המור' פרשת וישלח ד"ה וירא כי לא יכול לו), אזי נשבר כוח הדין והתחזק כוחו של יעקב והיה יכול לאחוז בס"מ (זוהר פרשת תזריע דף מה ע"א ד"ה כיון וד"ה אמר). **ואז הס"מ החל לבכות שנאמר "וַיָּשַׂר אֶל מַלְאָךְ וַיֵּבְךְּ בָּכָה וַיִּתְחַנֶּן לוֹ"** (הושע יב, ה) **כי התיירא שמא עתה הגיעה עת מפלתו, והוא רצה להינצל מידיו של יעקב** ('הרמ"ד' וואלי בראשית פרק לב פרשת וישלח על הפסוק 'הגידה נא שמך').

הס"מ ביקש שיעקב ייתן לו ללכת על מנת לשבח ולשורר לבורא עולם (זוהר פרשת תזריע דף מה ע"א ד"ה אמר ליה שבוק וד"ה אמר ליה שלחני, זוהר פרשת תרומה דף קסג ע"ב ד"ה פתח ואמר) **בפעם הראשונה מאז שהוא נברא**. והטעם שהיה צריך לשורר, **לפי שהתגברותו של יעקב הצדיק בקדושתו כנגדו היתה הפעם הראשונה שהצליחו מאז ומעולם לכבוש אותו לגמרי**, והוא הס"מ היה צריך לשבח את הבורא על הבריה הזאת שיש לו בעולמו, הנקראת 'יעקב איש תם' ('עבודת ישראל' לר' ישראל מקוזניץ פרשת וישלח ד"ה 'ויאמר שלחני כי עלה' ועי"ש באריכות דבריו הנפלאים). אך יעקב אבינו אמר לו "לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם בֵּרַכְתָּנִי" (בראשית לב, כז) וכוונתו היתה שיודה לו על הברכות שקיבל מיצחק אביו (רש"י בראשית לב, כז). **וכשראה הס"מ שיעקב לא מתכוון להפילו לגמרי – פסק מיד מבכייתו** (הרמ"ד' וואלי ספר בראשית פרק לב פרשת וישלח על הפסוק 'הגידה נא שמך').

ניתן לרכוש את שני ספרי המחבר עם אותיות מאירות עיניים **ומפתח ערכים מפורט**. כל ספר מכיל כחמישים מאמרים בסגנון העלונים, **בנושאים מרתקים על כל חמשה חומשי תורה** – טעמי המצוות, סודות התורה וגלגולי נשמות.
הספרים כוללים הסכמות נלהבות של גדולי ישראל שליט"א
ניתן לקבל פרטים בטלפון 052-718-3300

יעקב לא ביקש מה"ס"מ ברכה כי הוא היה שונא שלו ומבקש את רעתו וכל ברכה בפיו היא קללה בקרבו, ואין טהור יוצר מטמא שהרי הוא השטן והיצר הרע ומלאך המוות ונחשב ל'אל זר' ואסור ליהנות מעבודה זרה, לכן הוא רק ביקש שיודה לו על הברכות ('צרור המור' לר' אברהם סבע פרשת וישלח ד"ה וירא כי לא יכול לו). **וכאשר שמע מלאך הס"מ את בקשתו, היה מוכרח להודות לו הודאה גמורה על ברכותיו על מנת להינצל מידו ולחזור למדרגתו** ('הרמ"ד וואלי ספר בראשית פרק לב פרשת וישלח על הפסוק 'הגידה נא שמך'). אז המלאך אמר לו שהברכות שקיבל הן אינן יותר בדרך של **עקבה** ומרמה כשמו **'יעקב'** אלא **בשררה** וגילוי פנים כפי השם **'ישראל'**, ולכן שינה את שמו ואמר לו "וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל כִּי שָׂרִיתָ עִם אֱלֹהִים וְעִם אֲנָשִׁים וַתּוּכָל" (בראשית לב, כט) ('רבינו אפרים על התורה' פרשת וישלח ד"ה ויאמר שלחני כי עלה השחר, רש"י בראשית לב, כט).

גיד הנשה הוא חלקו של הס"מ ומקום להשראת קליפות 'החיצונים'

לכל אדם יש רמ"ח אברים ושס"ה גידים. **כנגד רמ"ח אברים שבאדם יש רמ"ח מלאכים מצד הרחמים, וכנגד שס"ה גידים שבאדם יש שס"ה ימות החמה** (ספר 'ציוני' לר' מנחם ציוני פרשת וישלח ד"ה ועל כן לא יאכלו, 'נחלת בנימן' לר' יצחק בנימן וואלף מצוה ג' גיד הנשה ד"ה ועוד טעם שני) **וכן שס"ה מלאכים מצד הדין שהם קשים כגידים – כאשר לכל מלאך יש שליטה על גיד אחד. והנה מלאך הס"מ ממשלתו היא על 'גיד הנשה'** ('נחלת בנימן' מצוה ג' גיד הנשה ד"ה ועוד טעם שני) **שהוא כוחו של הס"מ** (זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב ד"ה על כן לא יאכלו בני ישראל, 'ילקוט חדש' ערך יעקב ודור שבימיו סימן עב) **ועיקר 'הקליפה'** ('תפארת שלמה' על התורה חלק ליקוטים ד"ה ובזה פירשתי ע"ד) **אשר שם הוא רובץ, ומשם מגיע לאדם היצר הרע** (זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב ד"ה על כן לא יאכלו בני ישראל, 'ילקוט חדש' ערך 'יעקב ודור שבימיו' סימן עב, 'ברכת שמואל' פרשת וישלח דף כ ע"ב ד"ה ובמדרש רבה ויהי לי, עפ"י 'נר הקודש' על בראשית רבה פרשה עח, א דף שפז ד"ה אמנם) **אשר שווה בשני הירכיים – בגיד הנשה שבירך ימין ובגיד הנשה שבירך שמאל** ('יכתם פז' לר' שמעון לביא על זוהר בראשית דף כ ע"ב ד"ה האמנם כי קודם).

גיד הנשה הוא בחינת 'הערלה' הטמאה (עפ"י 'אשכול הכופר' למחבר 'צרור המור' על מגילת אסתר בהקדמה ד"ה ומזה הטעם לא יאכלו) **ויש לגיד הזה עשרה ענפים** ('קהלת יעקב' ערך גי ד"ה גיד הנשה בשם 'ציוני'), חמישה מצד ימין וחמישה מצד שמאל ('אלה המצוות' על טעמי המצוות לר' משה חאגיז מצוה ג לא לאכול את גיד הנשה דף כד ע"א), **שהם עשרה כוחות טומאה** ('קהלת יעקב' ערך גי ד"ה גיד הנשה בשם 'ציוני') כנגד עשרה כוחות הטומאה הסובבים את המרכבה שבטומאה ('אלה המצוות' מצוה ג לא לאכול את גיד הנשה דף כד ע"א ד"ה וכי תבוא אל). **ועם הגיד עצמו עולים למספר י"א**, שבמילוי אותיות זה התיבות 'יוד אלף' שהן עולות גמטריא **'סמא-ל'** שהוא שמו המלא של הס"מ ('קהלת יעקב' ערך גי ד"ה גיד הנשה בשם הרמ"ז). **שהרי הגיד הזה הוא חלקו של הס"מ** ('מצודת דוד' להרדב"ז על טעמי המצוות מצוה קצב) **והתפשטותו היא מרכבה לס"מ** ('של"ה הקדוש' תורה שבכתב פרשת וישלח תורה אור ד"ה וכתבו המקובלים). **והגיד הזה הוא גם מקום אחיזת 'החיצונים'** ('ספר הליקוטים' להאר"י ז"ל פרשת וישלח על הפסוק 'וילן שם בלילה ההוא'), **שבעת שהם רודפים להידבק בקדושה כקוף בפני אדם וכקליפה אל הפרי – שם הם נאחזים** ('באר מים חיים' פרשת וישלח ד"ה ואכן האמת הוא). והרמז לכך, כי **'הנשה'** עולה בגמטריא **'שטן'** עם הכולל ('הרמ"ד וואלי ספר בראשית פרק לב פרשת וישלח על הפסוק 'על כן לא יאכלו').

והטעם בזה, לפי שחיות הקדושה שבגיד היא מעט, ו'במקום שחריבה זו מלאה זו' (ראה גמ' מגילה דף ו ע"א) **כלומר מקום שבו חרבה קצת חיות הקדושה, מתמלא בקליפות 'החיצונים'. וזו הסיבה מדוע גיד הנשה אין בו שום טעם והוא כמו עץ** ('באר מים חיים' פרשת וישלח ד"ה ואכן האמת הוא), **לפי שהוא סימן לבחינת 'הקליפה'** ('אור החיים הקדוש' בראשית לב, לג), שהרי טעם כל דבר ודבר הוא מחיות ניצוצי הקדושה שבקרבו, ובגיד הזה אין טעם כי יש רק מעט מחיות הקודש שם. ורמז לזה כי **'מעט'** עולה אותיות **'טעם'**, כלומר לפי ש'מעט' היא הקדושה שבו לכן אין בו 'טעם' ('באר מים חיים' פרשת וישלח ד"ה ואכן האמת הוא). **ומשום כך 'גיד הנשה' נוהג רק בבעלי חיים טהורים, כי כל בעלי החיים הטמאים הם כבר חלקה של הטומאה**. וכן זו הסיבה שמצוה לחטט אחרי גיד הנשה ולהסיר את כולו (ראה גמ' חולין דף צו ע"א ורש"י שם ד"ה שיטול את כולו), כדרך שמחטטים אחרי ביעור החמץ ('מצודת דוד' להרדב"ז מצוה קצב). ונהגו ישראל הקדושים לחטט גם אחרי שומנו של הגיד כי מצוה לשרש אחריו, וצניפיו כמותו ('נחלת בנימן' לר' יצחק בנימן וואלף על טעמי המצוות מצוה ג גיד הנשה ד"ה ולי נראה).

הס"מ לא היה יכול לפגוע בשום חלק מגופו של יעקב אבינו למעט ב'גיד הנשה'

כאשר נלחם מלאך הס"מ עם יעקב אבינו, הוא ביקש להפיל את יעקב לארץ אך לא היה יכול לו, **כי יעקב היה מסובב מאברהם ויצחק מימינו ומשמאלו** ('צרור המור' לר' אברהם סבע פרשת וישלח ד"ה וירא כי לא יכול לו) **ודמות דיוקנו של יעקב היתה חקוקה בכסא הכבוד** ('באר מים חיים' פרשת וישלח ד"ה ואכן האמת הוא), **ולא מצא הס"מ שום מקום שהוא יכול להתגבר בו עליו** (זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב ד"ה על כן לא יאכלו בני ישראל), **שהיה כולו רענן חזק ו'בריא אולם'** ('צרור המור' פרשת וישלח ד"ה וירא כי לא יכול לו). **וגם כל איבריו היו תקיפים, עד שלא היה יכול שרו של עשו הבא מרוח הטומאה שכנגדם** ('מאה שערים' על טעמי המצוות המיוחס לרקנאטי שער שבעים וארבע), **אפילו לתפוס ולנגוע בקצהו של איבר או גיד שביעקב** ('באר מים חיים' פרשת וישלח ד"ה ואכן האמת הוא).

והטעם בזה הוא, לפי שכאשר אדם עובר עבירה באיזה איבר מאבריו אותו האיבר מת רוחנית, ותש הכוח שלו מצד הס"מ השורה על האיבר ההוא ומתיש את חלק הנשמה שבו. ואם האדם עושה מצוה באיבר מאבריו, אזי שורה על האיבר קדושה שמחזקת מאוד את חלק הנשמה שבו. **וכך היה יעקב אבינו שעבד את אלוקיו בכל לבו ובכל נפשו ובכל אחד מאבריו, לכן כל אבריו היו חזקים ומוצקים וכולם מקודשים** ('אור החמה' על זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב מר' אברהם גלאנטי), **וסביב כל האיברים שלו היו חונים מלאכים מאותם רמ"ח מלאכים, לשומרו מכל פגע הס"מ וסיעתו** ('נחלת בנימן' על טעמי המצוות מצוה ג' גיד הנשה ד"ה ועוד טעם שני). לכן לא מצא הס"מ מקום בגופו שיוכל לשרות עליו ('אור החמה' על זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב מר' אברהם גלאנטי).

כאשר נאבק יעקב עם המלאך אז כל אברי גופו וגידיו היו בעזרו, **לבד מגיד הנשה שהיה לעזר הס"מ כי הוא מקום משכן היצר הרע** ('ברכת טוב' לר' משה נראל הכהן פרשת וישלח דף כא ע"א ד"ה וירא כי לא יכול לו) ואז כאשר ראה הס"מ שהוא לא יכול לגעת בחלקי גופו של יעקב, **הוא נגע בכף ירכו שהוא מקום אחיזת 'החיצונים'** ('ספר הליקוטים' להאר"י ז"ל פרשת וישלח על הפסוק 'וילן שם בלילה ההוא') שנאמר "וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף יְרֵכוֹ וַתֵּקַע כַּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ" (בראשית לב, כו) **לפי שמקום זה הוא 'מין ממינו', והוא מקומו** (זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב ד"ה על כן לא יאכלו בני ישראל), **כלומר מקום מושבו** ('אור החמה' על זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב מר' אברהם גלאנטי) **וממשלתו** ('נחלת בנימן' מצוה ג' גיד הנשה ד"ה ועוד טעם שני), **אשר שם כוחו. לכן הס"מ מצא דווקא שם מקום לחול** ('מצודת דוד' להרדב"ז מצוה קצב) **ואין מוחה בידו 'כי כל איש שורר בביתו'** ('נחלת בנימן' מצוה ג' גיד הנשה ד"ה ועוד טעם שני).

שני הגידים בשני הירכיים הם חלקו ונחלתו של הס"מ ('מצודת דוד' להרדב"ז מצוה קצב) **ושניהם נפגמו מחמת הפגיעה** ('שער מאמרי רשב"י' להאר"י ז"ל פרשת בראשית ד"ה שם בדף כא ע"ב) **על אף שהמלאך פגע רק בירך אחת שנאמר "וַיִּגַּע בְּכַף יֶרֶךְ"** (בראשית לב, כו) **שהיא ירך ימין** ('שער מאמרי רשב"י' פרשת בראשית ד"ה שם בדף כא ע"ב, 'שער המצות' להאר"י ז"ל פרשת בשלח דרוש ב. וראה 'נגיד ומצוה' עמ' צב ד"ה גיד הנשה) **או ירך שמאל** ('עץ חיים' למהרח"ו שער לה פרק ה ד"ה הנה כל החצונים, 'קהלת יעקב' לר' יעקב צבי יולס ערך 'גי' ד"ה גיד הנשה'). **ויש אומרים שהמלאך נגע בשתי הירכיים, בתחילה בירך שמאל ואחר כך בירך ימין**. ולכן שני הגידים בשני הירכיים נאסרו, ושניהם נקראים בשם אחד "גִּיד הַנָּשֶׁה" שנאמר "עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ" (בראשית לב, לג). ונרמזה פגיעת שני הגידים בכפל הלשון "וַיִּגַּע בְּכַף יֶרֶךְ וַתֵּקַע כַּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ" (בראשית לב, כו) ('יכתם פז' לר' שמעון לביא מחבר פיוט 'בר יוחאי' על זוהר ספר בראשית דף כ ע"ב ד"ה האמנם כי קודם).

כאשר המלאך פגע בירך, 'גיד הנשה' יצא ממקומו ('רד"ל על פרקי דרבי אליעזר פרק לז פסוק יח ד"ה אחז בגיד הנשה, רשב"ם בראשית לב פסוק כו), **ושלטה בו 'הקליפה'** ('אור החיים הקדוש' בראשית לב, לג) **והזוהמא** ('מטעם המלך' לר' חיים עמרם על טעמי המצוות חלק שישי סימן תרצב), **והוא נטמא מחמת נגיעת הס"מ** ('נחלת בנימן' מצוה ג' גיד הנשה ד"ה ועוד טעם שני, 'ילקוט דוד' לר' דוד פוזנר פרשת וישלח על

הפסוק 'על כן לא יאכלו בני ישראל' בשם ספר חן טוב) **שהוא 'אבי אבות הטומאה'** ('מטעם המלך' לר' חיים עמרם חלק שישי סימן תרצב). **ואז מיד תשש כוחו של יעקב אבינו** (זוהר פרשת וישלח דף ק"ה ויאבק איש). ואף שהס"מ נגע בכל כף ירכו של יעקב, הוא פגם רק ב'גיד הנשה' שהוא החלק הראוי לו, לכן הדגיש הכתוב ואמר "בְּכַף יֶרֶךְ יַעֲקֹב **בְּגִיד הַנָּשֶׁה**" (בראשית לב, לג). וכן מטעם זה נאסר רק גיד הנשה ולא כל הירך. **ומכוח פגם הנגיעה של המלאך** (הרמ"ד וואלי ספר בראשית פרק לב פרשת וישלח על הפסוק 'על כן לא יאכלו' ע"י"ש), **הגיד הזה נטמא בכל מקום שהוא** (אור החיים הקדוש' בראשית לב, לג) **כולל בבהמות** (הרמ"ד וואלי ספר בראשית פרק לב פרשת וישלח על הפסוק 'על כן לא יאכלו' ע"י"ש), **ונאסר על ידי הבורא יתברך** ('אור החיים הקדוש' בראשית לב, לג).

אילו לא נחלש יעקב אבינו מחמת נגיעת הס"מ בירכו, הוא היה עומד כנגדו. ואז היה נשבר כוחו של עשו למעלה ולמטה (זוהר פרשת וישלח דף קעא ע"א ד"ה רבי שמעון). כלומר שיעקב היה מחליש כל כך את כוחו של הס"מ ושאר חבריו, עד שאפילו אם בני ישראל היו אוכלים את גיד הנשה ששם הוא מקום היצר הרע – לא היה בכוחו של הס"מ להתגבר עליהם ולהחטיאם. אך עתה שנגע בכף ירך יעקב, התחזק כוחו של הס"מ ('נחלת בנימן' מצוה ג גיד הנשה ד"ה והנה) בשעה שהסתלקה מגיד הנשה כל 'הארת הקדושה' אשר ישנה בשאר האיברים ('נזר הקודש' לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת עח, א דף שפז ע"ב ד"ה אמנם). **וזו הסיבה שהתורה תלתה את טעם איסור אכילת גיד הנשה במעשה של יעקב אבינו עם מלאך הס"מ**, שנאמר "עַל כֵּן **לֹא יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה **כִּי נָגַע בְּכַף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה**" (בראשית לב, לג) ('נחלת בנימן' מצוה ג גיד הנשה ד"ה והנה).

מי שאוכל את 'גיד הנשה' מחזק את היצר הרע ומתרחק מעבודת ה'

כאשר הס"מ הטמא נגע בכף הירך של יעקב הוא טימא אותו, ונאסר לאוכלו ('צרור המור' פרשת וישלח ד"ה וירא כי לא יכול לו). כי יעקב אבינו היה ראש ומבחר היצורים, וכאשר נפגם איבר זה על ידי מום שעשה בו המלאך שגרם להגביר בו ביותר את טומאת זוהמת היצר הרע שהיה כלול בתוכו ממילא, אז נפגמה בחינת איבר זה בכל יצורי עולם. לכן נאסר אותו איבר באכילה והנאה לדורות כדי להרחיק מטומאתו ('נזר הקודש' לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת עח, א דף שפז ע"ב ד"ה אמנם). **אמנם בעת ששוחטים בעל חי כשר, אזי נטהר גיד הנשה מטומאת מגע אך עדיין הוא אסור באכילה** ('נחלת בנימן' מצוה ג' גיד הנשה ד"ה ועוד טעם שני) **כי אין לישראל חלק בס"מ והם אינם מצדו וממינו**. אמנם לגבי שאר אומות העולם, הם כן אוכלים אותו כי הם מהצד ומהמין של המלאך שלהם שהוא הס"מ ובאכילת גיד הנשה הם מחזקים את ליבם ('ילקוט חדש' ערך 'יעקב' ודור שבימיו סימן עב) (זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב ד"ה ועל כן לא יאכלו בני ישראל).

אם יהודי אוכל את 'גיד הנשה' אזי הוא מחזק את 'היצר הרע' שהוא ממינו של הגיד (זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב ד"ה על כן לא יאכלו בני ישראל) **ומטביע בליבו לסור מאחרי ה'** ('אור החמה' על זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב מרבינו אברהם גלאנטי) **ומחזק בעצמו את תאוות העריות** ('עיני העדה' לר' אליהו הכהן פרשת וישלח דף מו ע"א ד"ה ובענין הפסוק נראה), **לפי שהגיד הזה הוא משכן ומושב ליצר הרע** ('אור החמה' על זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב מרבינו אברהם גלאנטי), **והאוכלו מושך עליו 'רוח טומאה'** (ספר 'ציוני' לר' מנחם ציוני פרשת וישלח ד"ה על כן לא יאכלו, 'של"ה הקדוש' תורה שבכתב פרשת וישלח תחילת 'תורה אור', 'מאה שערים' על טעמי המצוות המיוחס לרקנאטי שער שבעים וארבע) **ונדבקים בו ניצוצי הרע שמחטיאים אותו כמו בשאר מאכלות אסורות** ('יבאר מים חיים' פרשת וישלח ד"ה ואכן האמת). לכן הגיד הזה נקרא 'גיד הנשה' – כי **'גיד'** הוא לשון **'המשכה'** (ראה לשון הגמ' בסוכה דף ד ע"ב) ו**'נשה'** הוא מלשון **'מנשה'** ('מצודת דוד' על טעמי המצוות להרדב"ז מצוה קצב) ומלשון **'שכחה'** – ללמד שהגיד הזה מושך ומשכח את האדם מעבודת ה' יתברך (זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב ד"ה על כן לא יאכלו בני ישראל, 'ציוני' פרשת וישלח ד"ה על כן לא יאכלו, 'מצודת דוד' להרדב"ז מצוה קצב, 'מאה שערים' על טעמי המצוות המיוחס לרקנאטי שער שבעים וארבע).

נאסר לעם ישראל לאכול את גיד הנשה כפי שנאמר "עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ" (בראשית לב, לג), וזה גם מחמת מיעוט הקדושה שבו והתרבות חיות החיצונים ('יבאר מים חיים' פרשת וישלח ד"ה ואכן האמת), כי עם ישראל נזהרים מ'כוח הטומאה' ('ציוני' פרשת וישלח ד"ה על כן יאכלו, 'של"ה הקדוש' תורה שבכתב פרשת וישלח תחילת 'תורה אור' ד"ה הא) ואין להם להכניס בגופם כוח טומאה המעכב את שלימות האדם ('מאה שערים' על טעמי המצוות המיוחס לרקנאטי שער שבעים וארבע). **ונכון שלא לתת לאף אדם ואפילו לא לגוים לאכול את הגיד שהסירו מהבהמה, ושלא ייהנו ממנו כלל** (זוהר פרשת וישלח דף קעא ע"ב ד"ה ותא חזי), **גם לא כמאכל כלבים** ('אור החמה' זוהר פרשת וישלח דף קעא ע"א ממהרח"ו) **כי אין ליהנות ממקום טמא כלל, וכל שכן ממקום שהתקרב אליו הס"מ, נגע בו וטימא אותו** (זוהר פרשת וישלח דף קעא ע"ב ד"ה רבי ייסא. וראה שו"ת חלק יורה דעה סימן סה, י שהתיר בהנאה).

משאירים את 'גיד הנשה' שלם וגלוי ובזה נשבר כוחם ותוקפם של החיצונים

כשמסירים מהבהמה את גיד הנשה משאירים אותו בקיומו ולא שוברים אותו (זוהר פרשת וישלח דף קעא ע"א ד"ה ותא חזי מהאי נחש), **ומראים בזה לס"מ שאף על פי שהוא נגע בגיד הנשה והחלישו – עדיין הוא קיים** ('אור החמה' על זוהר פרשת וישלח דף קעא ע"א ממהרח"ו) **ונצחי ולא נשבר**. ובזה מראים כי הנגיעה שנגע בה הס"מ כביכול 'לא עשתה כלום' ('אור החמה' על זוהר פרשת וישלח דף קעא ע"א מרבי אברהם גלנאטי). ואז בשעה שהס"מ וכל ענפיו רואים שהגיד לא נשבר ולא נאכל – **נשבר כוחם ותוקפם והם לא יכולים להזיק יותר לבני יעקב** (זוהר פרשת וישלח דף קעא ע"א-ע"ב ד"ה ותא חזי מהאי נחש).

ואם חלילה עושים ההיפך, אוכלים ומשברים את הגיד או אף עושים אותו באופן שהוא לא יראה ולא ימצא – אזי החיצונים חושבים להרע ולהזיק לבני האדם. **כי הם אומרים שהשר שלהם כבר נגע בו ונקעה ירך יעקב ממקומה והוא כבר שלט בו, והם באים מכוחו להרע ולהשחית**. לכן נאסר לאכול וליהנות ממנו ('אור החמה' על זוהר פרשת וישלח דף קעא ע"א מרבי אברהם גלאנטי). וכנגד זה הנזהר ולא עובר על איסור אכילת גיד הנשה יזכה לעתיד לבוא לראות בעוזו ובכבודו של הקב"ה שנאמר "כֵּן בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִיךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ" (תהלים סג, ג) ('מאה שערים' על טעמי המצוות המיוחס לרקנאטי שער שבעים וארבע).

ולפי זה מובן מה שנהגו הקדמונים ('מצודת דוד' על טעמי המצוות להרדב"ז מצוה קצב) **מנהג יפה בישראל** (ביאור 'אספקלריא המאירה' על זוהר פרשת וישלח דף קע ד"ה וכתב הז"ח) **שהוא מנהג העולם** ('אור החמה' על זוהר פרשת וישלח דף קעא ע"א ממהרח"ו) **להשליך את גיד הנשה שהסירו מהבהמה, כך שידבק בגגות או בכתלים** ('מצודת דוד' על טעמי המצוות להרדב"ז מצוה קצב) **ויישאר שם קיים בכותל הבית** ('אור החמה' על זוהר פרשת וישלח דף קעא ע"א ממהרח"ו), **וכאילו אומרים לסטרא אחרא "טול חלקך!"** ('מצודת דוד' להרדב"ז מצוה קצב) **שהרי הפגם של גיד הנשה בא מכוח הנחש ס"מ** ('עפ"י 'אמרי נועם' פרשת ויצא אות מו ד"ה והנה לבן הוא הנחש). **ובזה כוחות השר של עשו רואים את חלקם המונח להם דבוק בגג או בכותל, והוא לזיכרון לפניהם תמיד ולא יקטרגו על ישראל** ('מצודת דוד' להרדב"ז מצוה קצב).

כשם שיש לס"מ אחיזה בגיד הנשה כך יש לו אחיזה ביום תשעה באב

שס"ה הגידים שיש באדם מכוונים כנגד שס"ה מצות לא תעשה, וכנגד שס"ה ימים בשנה. **והגיד הנקרא 'גיד הנשה' מכוון כנגד יום תשעה באב**. ונרמז הדבר בציווי האיסור שנאמר "עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה" (בראשית לב, לג), שהתיבה "**אֶת**" ראשי תיבות '**ת**שעה **אב**' (זוהר פרשת וישלח דף קע ע"ב ד"ה בגין דאית, 'ציוני' לר' מנחם ציוני פרשת וישלח ד"ה על כן לא, 'של"ה הקדוש' תורה שבכתב תחילת פרשת וישלח ד"ה הא לך, 'עיני העדה' לר' אליהו הכהן מחבר ספר 'שבט מוסר' פרשת וישלח דף מו ע"א ד"ה 'ובענין הפסוק' בשם הש"ה הקדוש) **לפי שכנגד יום זה בשנה נמצא הגיד הרע הזה, שהוא אחד מתוך שס"ה גידים** ('של"ה הקדוש' תורה שבכתב תחילת פרשת וישלח ד"ה הא לך). ובכל ימות השנה ובכל הגידים ובכל האברים לא נמצאת מפלתן של ישראל אלא ב'גיד הנשה' שבו תשש כוחו של יעקב, וכן ביום 'תשעה באב' שבו התקשה הדין על ישראל ('ציוני' פרשת

וישלח ד״ה על כן לא, ׳שלי״ה הקדוש׳ תורה שבכתב תחילת פרשת וישלח ד״ה הא לך, ראה ׳טעמי המצות׳ לר׳ מנחם הבבלי מצוות ׳לא תעשה׳ מצוה א). ונרמז הדבר בשמו **׳גיד׳** שהוא כנגד ׳גזרות קשות **כגידים**׳ (׳שלי״ה הקדוש׳ תורה שבכתב פרשת וישלח ד״ה וכתבו המקבלים).

ודבר זה הוא לפי שכאשר מלאך הס״מ החליש את כוחו של יעקב על ידי הפגיעה בגיד הנשה, **הוא מצא גם אחיזה ביום תשעה באב שכנגדו** (זוהר פרשת וישלח דף קע ע״ב ד״ה ויאבק איש עמו) **שעליו נאמר ״כָּל הַיּוֹם הַזֶּה״** (איכה א, יג) (׳שלי״ה הקדוש׳ תורה שבכתב פרשת וישלח ד״ה וכתבו המקבלים) **לפי שמיום היותו אין בו טובה** (׳באר מים חיים׳ פרשת וישלח ד״ה ואכן האמת הוא), **והס״מ שולט ביום זה שהוא יומו** (׳ברכת שמואל׳ לאביו של מחבר ׳קב הישר׳ פרשת וישלח דף לז ע״ב ד״ה ׳אם כן המדרש׳). ומחמת אחיזת ׳החיצונים׳ באותו היום התגברה הקליפה והחטיאה את ישראל לבכות ביום זה בהיותם במדבר, עד שנקבעה בו בכייה לדורות (׳באר מים חיים׳ פרשת וישלח ד״ה ואכן האמת הוא). **ומטעם זה גם באותו היום נחרב בית המקדש** (זוהר פרשת וישלח דף קע ע״ב וד״ה ויאבק איש עמו) **הראשון והשני – אחד כנגד הגיד בירך ימין ואחד כנגד הגיד בירך שמאל** (׳שפתי כהן על התורה׳ פרשת וישלח על הפסוק על כן לא יאכלו).

וכשם שלא אוכלים את גיד הנשה כך לא אוכלים מאכלים ביום תשעה באב, שהענין אחד הוא (הרמ״ד וואלי ספר בראשית פרק לב פרשת וישלח על הפסוק ׳על כן לא יאכלו׳) **כי באכילת גיד הנשה מתחזק כוחו ואונו של הס״מ ששם מקום רביצתו עם מחנותיו** (׳טעמי המצות׳ לר׳ מנחם הבבלי מצות לא תעשה מצוה א) **וכן על ידי האכילה ביום תשעה באב מתחזק כוחו של הסטרא אחרא** (׳יערות דבש׳ לר׳ יהונתן אייבשיץ חלק ב׳ דרוש ז׳ ד״ה והנה כל כחו, ׳ברכת הטוב׳ פרשת וישלח דף כא ע״א טור ב) **מחמת התאוה והמותרות שיש בכל אכילה שאוכלים באותו היום שהוא יומו** (׳יערות דבש׳ חלק ב׳ דרוש ז׳ ד״ה והנה כל כחו. וראה ׳תפארת שלמה׳ לר׳ שלמה מראמדסק על התורה חלק ליקוטים אות קו ד״ה ובזה פרשתי). **ולכן כל האוכל ביום תשעה באב כאילו אוכל את גיד הנשה** (זוהר פרשת וישלח דף קע ע״ב סוף ד״ה ויאבק איש עמו, ׳שפתי כהן על התורה׳ פרשת וישלח על הפסוק על כן לא יאכלו, ׳ציוני׳ פרשת וישלח ד״ה על כן לא יאכלו, ׳שלי״ה הקדוש׳ תורה שבכתב תחילת פרשת וישלח ד״ה הא לך), **וכל האוכל את גיד הנשה כאילו אוכל בתשעה באב** (׳שפתי כהן על התורה׳ לר׳ מרדכי הכהן פרשת וישלח על הפסוק על כן לא יאכלו). ומטעם זה אמרו רבותינו שכל האוכל ושותה ביום תשעה באב עליו הכתוב אומר ״וַיְתָהִי עֲוֹנָתָם עַל **עַצְמוֹתָם**״ (יחזקאל לב, כז) (ראה גמ׳ תענית דף ל ע״ב) שכוונתם לגיד הנשה הנמצא בסמוך לעצם של גוף האדם (׳ברכת שמואל׳ לר׳ שמואל קאיידנובר פרשת וישלח דף כ ע״ב ד״ה ובמדרש רבה ויהי לי).

האכילה ביום תשעה באב נותנת כוח לס״מ לקטרג ולשלוט ביומו (׳שפתי כהן על התורה׳ פרשת וישלח על הפסוק על כן לא יאכלו) **והוא מתגבר ביותר עד שיכול חס ושלום להחריב את העולם** (׳יערות דבש׳ לר׳ יהונתן אייבשיץ חלק ב׳ דרוש ז׳ ד״ה והנה בזמן הבית), **לכן ישראל הצטוו לא לאכול בתשעה באב על מנת לא לתת לו כוח** (׳ילקוט חדש׳ ערך יעקב ודור שבימיו סימן עב), **ובכלל זה הוסיפו רבותינו בסך הכל חמישה עניויים להתיש אז את כוחו** (׳שפתי כהן על התורה׳ פרשת וישלח על הפסוק על כן לא יאכלו) **ולמעט אותו** (׳יערות דבש׳ חלק ב׳ דרוש ז׳ ד״ה והנה בזמן הבית). וכל זה בזמן שבית המקדש חָרֵב, שכוחו של הסטרא אחרא אמיץ מאוד בעוונות הרבים. **אך בזמן שבית המקדש היה בנוי, כן היו אוכלים ביום תשעה באב** (ראה גמ׳ ראש השנה דף יח ע״ב) **כי כוח הסטרא אחרא היה אז חלש מאוד**, ואם היו מתענים ביום תשעה באב שהוא יומו אזי לא היה לו כוח בכלל והיה מתבער מהעולם. וזה אי אפשר כי צריך שהסטרא אחרא יתקיים עד עולם התיקון (׳יערות דבש׳ חלק ב׳ דרוש ז׳ ד״ה אבל תכלית הענין).

אחיזת הס״מ בגיד הנשה תמשיך עד שיתבטלו כל החיצונים

מחמת פגם נגיעת המלאך בגיד הנשה, נזהר יוסף הצדיק להוציא את בניו מִבִּרְכָּיו של יעקב אביו לפני שברכם שנאמר ״וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָבִיו בָּנַי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹקִים בָּזֶה **וַיֹּאמֶר קָחֶם נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם**: וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֹּקֶן לֹא יוּכַל לִרְאוֹת וַיַּגֶּשׁ אֹתָם אֵלָיו וַיִּשַּׁק לָהֶם וַיְחַבֵּק לָהֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף רְאֹה פָנֶיךָ לֹא פִלָּלְתִּי וְהִנֵּה הֶרְאָה אֹתִי אֱלֹקִים גַּם אֶת זַרְעֶךָ: **וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם מֵעִם בִּרְכָּיו** וַיִּשְׁתַּחוּ לְאַפָּיו אָרְצָה: וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת שְׁנֵיהֶם אֶת אֶפְרַיִם בִּימִינוֹ מִשְׂמְאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת מְנַשֶּׁה בִשְׂמְאלוֹ מִימִין יִשְׂרָאֵל וַיַּגֶּשׁ אֵלָיו: וַיְשִׁלַּח יִשְׂרָאֵל אֶת יְמִינוֹ וַיָּשֶׁת עַל רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הַצָּעִיר וְאֶת שְׂמֹאלוֹ עַל רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שִׂכֵּל אֶת יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר: וַיְבָרֶךְ אֶת יוֹסֵף וַיֹּאמַר הָאֱלֹקִים אֲשֶׁר הִתְהַלְּכוּ אֲבֹתַי לְפָנָיו אַבְרָהָם וְיִצְחָק הָאֱלֹקִים הָרֹעֶה אֹתִי מֵעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה: **הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל רָע יְבָרֵךְ אֶת הַנְּעָרִים** וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ״ (בראשית מח, ח-טז) (׳ילקוטי מהרצ״א׳ לר׳ צבי אלימלך מדינוב מחבר ׳בני יששכר׳ פרשת ויחי אות צב).

וכן צריך כל אדם להיזהר לא לשים ידו על גיד הנשה בשעה שהוא ישן, מפני שבעלי חלומות יבהילוהו (׳רבינו אפרים׳ פרשת וישלח מכתיבה אשכנזית אות לב, ׳מדבר קדמות׳ להחיד״א מערכת ג אות כ בשם ר׳ אלעזר מגרמייזא) **בחלומות רעים** (׳דבש לפי׳ מערכת ג אות טוב בשם רבינו אפרים). **ומטעם זה אדם לא צריך להתענות על חלום רע שחלם, כאשר הוא יודע שידו היתה מונחת בזמן השינה על גיד הנשה** (׳דבש לפי׳ להחיד״א מערכת ג אות טו״ב), **לפי שההרהורים והמזיקים מתאחזים בירך הזו שהיא מקומם.** וזה מה שנרמז בסדר קריאת שמע על המיטה ״אִישׁ חַרְבּוֹ עַל **יְרֵכוֹ** מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת״ (שיר השירים ג, ח) (׳מזמור לאסף׳ לר׳ ששון בן מרדכי סדר קרית שמע על המיטה ד״ה יעלזו). **והיה מעשה באחד שביקש נקמה ושלא תהיה מנוחה לשונאו אפילו אחרי שהוא עצמו ימות.** ואכן כאשר מת אותו מבקש נקמה, בא בחלום לשונאו החי ואמר לו ״מה אתה סבור שאין המתים יכולים להזיק?!״ **ומיד תפש המת ׳בגיד הנשה׳ של שונאו החי. וכאשר השונא קם בבוקר, כאב לו אותו המקום** (׳ספר חסידים׳ אות תשח עפ״י ביאורו של ׳פירוש קדמון׳).

איסור אכילת גיד הנשה מפני אחיזת ׳החיצונים׳ ימשיך עד יום הגאולה (׳באר מים חיים׳ פרשת וישלח ד״ה וזהו שאמר) (׳גבול בנימין׳ חלק א׳ דרוש י׳ פרשת וישלח דף כד ע״ב טור ב ד״ה ועדין נשאר לנו) **שאז יושיע ה׳ את ישראל מכל צרה וצוקה ורוח הטומאה תעבור מהארץ, ולא תהיה אחיזה ל׳חיצונים׳ שכולם יבוטלו מן הארץ**. וכפי שנאמר ״וְאָמַר **בַּיּוֹם** הַהוּא הִנֵּה אֱלֹקֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה יְהוָ״ה קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ״ (ישעיה כה, ט). וזהו היום שנרמז עליו בציווי האיסור ״עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ **עַד הַיּוֹם הַזֶּה** כִּי נָגַע בְּכַף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה״ (בראשית לב, לג). **ובאותה העת גם צום תשעה באב יתבטל** שנאמר ״כֹּה אָמַר יְהוָ״ה צְבָאוֹת צוֹם הָרְבִיעִי **וְצוֹם הַחֲמִישִׁי** וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה לְבֵית יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמוֹעֲדִים טוֹבִים וְהָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם אֱהָבוּ״ (זכריה ח, יט) (׳באר מים חיים׳ פרשת וישלח ד״ה וזהו שאמר), **שגם הוא מאחיזתה של אותה הטומאה שעתיד ה׳ לבטל**, במהרה בימינו, אמן.

אנא עזרו לנו במימון עלויות הדפסת העלון! ניתן להפקיד ל: בנק הדואר מספר 09 | סניף 001 | מספר חשבון 30608503 | שם החשבון חיים לנגר

ניתן לקבל את העלון במייל **alon.torat.haim@gmail.com**
ומי שרוצה להפיץ את העלון ניתן ליצור קשר בטלפון 052-7675933

העלון לעילוי נשמת **רות בת מרים** ז״ל
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון לעילוי נשמת **פינחס בן אסתר** ז״ל

העלון מוקץ לעילוי נשמת **חיים בן לאה** ז״ל **זוהרה בת שמחה** ז״ל

העלון לעילוי נשמת **יעקב ג׳ק בן מרים** ז״ל

העלון לעילוי נשמת **מרדכי בן מרים** ז״ל **מַלְכָּן בת לונה** ז״ל

העלון לעילוי נשמת **ששון שי מימון בן כשונה פרטונה** ז״ל
נלב״ע בי״ט ניסן תושפ״ה

העלון לעילוי נשמת **אולגה** (חיקה) **בת סימי יקיר בן דורית** ז״ל

העלון לעילוי נשמת **הנרייט מינה בת ג׳ולי ראובן בן ג׳רמן** ז״ל

העלון לעילוי נשמת **רחל בת רבי בנציון** ז״ל
לע״נ **שמעון בן שלמה** ז״ל

לעילוי נפש רוח ונשמת של **דוד ומשה מנחם** ז״ל

לעילוי נפש רוח ונשמת **אפרים בן אברניל** ז״ל
ת.נ.צ.ב.ה.

לע״נ **שושנה בת מרי דוד ונעמי** ז״ל

העלון לעילוי נפש רוח ונשמת **נתנאל הכהן בן יונה הכהן** ע״ה
אלכסנדר בן יהודה ע״ה

לע״נ **אברהם חי בן יוסף שמעון** ז״ל

לע״נ **רבקה אביבה בת יקוט** ז״ל

לע״נ **הרב עזרא בן נאולה** זצ״ל

העלון לזיווג הגון של **ערן אורן מור בן שושנה** תחי׳
יצחק בן קייטי ניטי תחי׳

זרע בר קיימא ורפואת הנפש והגוף ל:
עופר אהרון בן אולגה תחי׳
חגי בן אולגה תחי׳

להצלחת ישועות ופרנסה טובה ל:
מתנאל בן מיכאל תחי׳

העלון מוקף בהצלחה ושמחה של **נועם חנן בן שושנה** תחי׳
מוריה בת דורית תחי׳
וכל בני ביתם

העלון לרפואת **בארי בן יעל** תחי׳

לרפואת והצלחת מור חמו
ר׳ **אשר בן יפה** תחי׳

לרפואה שלמה
דוד בן פנינה תחי׳

העלון לרפואתו השלימה של מור אבי יפורת אימו
ר׳ **דוד יוסף בן זילפה** תחי׳
שלומית בת שושנה תחי׳

העלון לזכות הצלחה ולברכה
משה בן מרים תחי׳
אנה בת רותה תחי׳

זיווג הגון בקרוב ל:
אלינור בת נורית תחי׳
ארז בן צילה תחי׳

לזכות הנסיעה של **מרים בת לאה** תחי׳
יעל בת יפה תחי׳

לזכות **שרה בת חנה** תחי׳
לכבוד משפחת דרעסר
ת.נ.צ.ב.ה.

לזכות **אופיר בן דינה** תחי׳
ת.נ.צ.ב.ה.

לזכות **אליהו בן ג׳ינט** תחי׳

לזכות **כלימה בת ליזה** תחי׳

לזכות **מינה בת ג׳ולי ראובן בן ג׳רמן** תחי׳

לזכות **יפה בת ברי** תחי׳

לזכות **אסתר בת שמחה** תחי׳

לזכות **יפה בת מרגלית** תחי׳

לזכות **שירה בת אילנה מזרחי** תחי׳

לזכות **שרה בת אילנה מזרחי** תחי׳

לזכות **שמואל בן אולגה** תחי׳
גַּנִיָּה אסתר בת שרה בתיה תחי׳

לזכות **אריאל בן אושרת** תחי׳

לזכות **חיים ומיכאל מכלוף בני אסתר** תחי׳
עליה בת אסתר תחי׳
אברהם ישראל בן מרים תחי׳
שמעון בן מרי תחי׳

לזכות **יהודית מרים בת ורדה רחיזטה** תחי׳

לזכות **עוסיה בת מרים** תחי׳

לזכות **יחזקאל שמואל בן אולגה** תחי׳
דליה בת יהודית תחי׳

העלון לזכות הצלחה בבריאות ל:
אלקנה מרדכי בן מוריה תחי׳

להצלחה:
עמיחי טכלית למשפחת סלע
ובנותיהם
רחם, כרמל, תהל

להצלחה:
אייל בן דינה תחי׳
רוחה בת דורה דבורה תחי׳
ולילדיהם
נעה, יהונתן, אבינעם, שילה

לבריאות פרנסה ברכה והצלחה:
שלומית אלישבע בת חיה תחי׳

לרפואתה השלימה של:
מגי בת שרה טובה תחי׳

העלון לזכות הגון עם בת ישראל
כשרה ושהותרת ורחורה בתשובה
מתוך אהבת התורה ל:
ניר בן יהודית מרים תחי׳
ניא בן יהודית מרים תחי׳
יניב בן יהודית מרים תחי׳

העלון מוקדש לזכות
רפאל יהושע בן רבקה תחי׳
יפה בת מרגלית תחי׳

העלון לרפואה שלימה של הילדות
טליה אסתר בת אליעזר מזרחי תחי׳
שירה בת אילנה מזרחי תחי׳

רפואה שלמה ל:
אברהם ישראל בן מרים תחי׳
חיים בן אסתר תחי׳
בתוך שאר חולי עמו ישראל

העלון לרפואה שלימה בתוך שאר חולי עמו ישראל
אביטלון בן רות תחי׳

העלון לרפואה נחת יהודית מהילדים
דליה בת יהודית תחי׳

להצלחה וליראת שמים ושתהיה תלמיד חכם
אריאל בן אושרת תחי׳

רפואה שלמה ל:
חיים ומיכאל מכלוף בני אסתר תחי׳
עליה בת אסתר תחי׳
אברהם ישראל בן מרים תחי׳
שמעון בן מרי תחי׳

להצלחתה ורפואתה השלימה של
יהודית מרים בת ורדה רחיזטה תחי׳

העלון לרפואה וזיווג הגון של
עוסיה בת מרים תחי׳

העלון להצלחה ושהות בקרוב ל:
ירחמיאל שמואל בן אולגה תחי׳
גַּנִיָּה אסתר בת שרה בתיה תחי׳